

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 1310/2024
11.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирољуба Томића, председника већа, Татјане Вуковић, Слободана Велисављевића, Гордане Којић и Дијане Јанковић, чланова већа, са саветником Јеленом Паравиња, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Николе Бојовића и др., због кривичног дела тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 2) у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић, јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 942/2024 од 20.09.2024. године и адвоката Борка Петковића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године, у седници већа одржаној дана 11.02.2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић и јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 942/2024 од 20.09.2024. године поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године и то захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић у делу који се односи на повреде закона из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, члана 439. тачка 2) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док се у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољен, захтев за заштиту законитости адвоката Борка Петковића поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године и Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године окривљени Никола Бојовић, поред окривљеног Митра Пандуревића, је оглашен кривим због

извршења кривичног дела тешко убиство у саизвршилаштву из члана 114. став 1. тачка 2) у вези члана 33. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 18 година у коју ће му се, сходно члану 63. КЗ, урачунати време проведено у притвору почев од 02.02.2020. године до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди, а окривљени Митар Пандуревић на казну затвора у трајању од 15 година у коју ће му се сходно члану 63. КЗ урачунати време проведено у притвору почев од 02.02.2020. године до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди. Пресудом је одлучено о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Апелациони суд у Београду је пресудом Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године, усвајањем жалби браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић, окривљеног Митра Пандуревића и његових бранилаца адвоката Душана Костића и адвоката Жељка Грбовића преиначио пресуду Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године и то у погледу чињеничног описа, правне квалификације и кривичне санкције, тако што је окривљеног Николу Бојовића огласио кривим за кривично дело тешко убиство из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ и осудио га на казну затвора у трајању од 15 година у коју ће му се, сходно члану 63. КЗ, урачунати време проведено у притвору почев од 02.02.2020. године до упућивања окривљеног у Завод за извршење кривичних санкција, али најдуже док не истекне време трајања казне изречене у првостепеној пресуди, а окривљеног Митра Пандуревића за извршење кривичног дела учествовање у тучи из члана 123. КЗ и осудио на казну затвора у трајању од 3 године у коју ће му се сходно члану 63. КЗ урачунати време проведено у притвору почев од 02.02.2020. године до 16.12.2022. године, као и време које је окривљени провео на мери забране напуштања стана од 16.12.2022. године до 17.05.2024. године када је наведена мера према окривљеном укинута. Пресудом је одлучено о трошковима кривичног поступка и имовинскоправном захтеву, док су жалбе браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић у преосталом делу, као и жалба Вишег јавног тужилаштва у Смедереву одбијене као неосноване.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су:

- јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 942/2024 од 20.09.2024. године због повреде закона из члана 439. став 1. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и сагласно члану 492. став 1. тачка 3) ЗКП констатује да је пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године повређен закон у корист окривљеног Митра Пандуревића;

- бранилац окривљеног Николе Бојовића - адвокат Александра Златић због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 4) ЗКП у вези члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП и члана 439. став 1. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости и преиначи пресуду Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године и окривљеног Николу Бојовића осуди за блаже кривично дело

или исту укине и списе предмета врати другостепеном суду на поновни поступак, тражећи да у смислу члана 488. став 2. буде обавештена о седници већа;

- адвокат Борко Петковић у својству пуномоћника оштећеног АА због повреде члана 438. став 2. тачка 2), члана 440. став 1. и члана 441. ЗКП и повреде члана 4., члана 25., члана 33. и члана 42. КЗ, са предлогом да Врховни суд донесе пресуду којом ће усвојити захтев за заштиту законитости на основу члана 492. став 1. ЗКП и донети пресуду којом ће преиначити одлуку донету у поступку по редовном правном леку - Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године у делу који се односи на правну квалификацију дела за окривљеног Митра Пандуревића, као и одлуку у делу који се односи на изречене казне.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић Врховном јавном тужилаштву, а захтев јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр. 942/2024 од 20.09.2024. године адвокату Александри Златић, адвокату Душану Костићу и адвокату Жељку Грбовићу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића – адвоката Александре Златић је неоснован у односу на повреде закона из члана 438 став 1. тачка 9) ЗКП, члана 439. тачка 2) и члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, док је у преосталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића - адвоката Александре Златић недозвољен.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва захтевом указује да је повређен кривични закон у корист окривљеног Митра Пандуревића, јер је у конкретном случају примењен закон који се не може применити пошто су радње окривљеног погрешно квалификоване као кривично дело учествовање у тучи из члана 123. КЗ. Захтевом јавни тужилац истиче да је Апелациони суд у Београду пресудом навео да је првостепени суд правилно утврдио радње које је критичном приликом окривљени Митар Пандуревић предузео према ББ и то два задата ударца и гурање оштећеног, а да Апелациони суд сматра да окривљени Митар Пандуревић није предузео ни једну другу радњу према оштећеном ББ, те да се не може прихватити став да окривљени Митар Пандуревић није битно допринео лишењу живота покојног ББ, јер битном доприносу извршења кривичног дела мора претходити доношење заједничке одлуке, што током овог кривичног поступка није утврђено. Надаље захтевом оспорава и становиште Апелационог суда да није постојала заједничка одлука окривљених у погледу лишења живота оштећеног, нити је окривљени Митар Пандуревић допринео истом наводећи да није имао умишљај да лиши живота оштећеног. Оспоравајући наведено становиште Апелационог суда тужилаштво наводи да у конкретном случају нема физичког

обрачуна између две групе лице, већ постоји крајње безобзирно, арогантно и бахато понашање окривљених према ББ, док су са друге стране радње које су предузели ВВ и сада покојни ББ биле само одбрамбене радње лица која су без своје кривице увучена у физичко разрачунавање, чиме се не могу сматрати учесницима у тучи. Интерпретирајући наводе образложења другостепене пресуде из првог пасуса једанаесте стране јавни тужилац описано понашање Митра Пандуревића означава као безобзирно насилничко понашање које превазилази уобичајену меру насиља и која се испољава у томе што учинилац показује крајњу равнодушност према туђим добрима, што дело врши из обести, рушилачких нагона и што за извршење убиства жртва не даје никакав повод, а што је првостепени суд несумњиво утврдио. Надаље захтевом сматра да став Апелационог суда да током кривичног поступка није утврђено да је постојао битан допринос за лишење живота неког лица којем мора претходити доношење заједничке одлуке се не може прихватити, јер заједничка одлука несумњиво постоји у виду субјективног услова да постоји свест о заједничком делу и објективног услова предузимање одређене делатности којом се доприноси извршењу кривичног дела, док међусобно саглашавање доношење заједничке одлуке може уследити и у току остваривања самог кривичног дела, а да се битан допринос Митра Пандуревића огледа у томе што је оштећеног задајући му више удараца гурањем оборио на земљу тако што је створио одсудну прилику да му Бојовић зада смртоносни ударац.

Наводећи захтевом да је наведеном одлуком Апелационог суда у Београду несумњиво повређен закон у корист Пандуревића када је његово учешће у кривичном догађају означено као кривично дело учествовање у тучи из члана 123. КЗ, тужилац се позива и на пресуду Врховног касационог суда Кзз 846/2020 од 02.02.2021. године.

Међутим, наведена пресуда односи се на сасвим другачију кривичноправну ситуацију, то се иста не може односити и на наведену повреду коју захтевом јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва истиче.

Кривично дело учествовање у тучи из члана 123. КЗ чини онај ко учествује у тучи у којој је неко лишен живота или је другом нанесена тешка телесна повреда.

Окривљени Митар Пандуревић је у време и на месту описаном у изреци првостепене пресуде: „у стању смањене урачунљивости са умишљајем свесни дела које предузимају...“, „... окривљени Митар Пандуревић учествовао у тучи у којој је ББ лишен живота ...“, „... и окривљени Митар Пандуревић пришао оштећеном ББ и задао му један ударац десном руком у пределу предње стране главе и одмах затим задао ударац десном ногом у пределу доњег дела тела оштећеног ВВ“, „... окривљени Митар Пандуревић задао оштећеном ББ један ударац са десном руком у пределу десне бочне стране главе...“, „... окривљени Митар Пандуревић задао један ударац десном руком у пределу предње стране главе оштећеног ВВ, којом приликом је оштећени ВВ задобио лаку телесну повреду у виду расклаћења зуба број један у горњој вилицы десно, да би непосредно након тога окривљени Митар Пандуревић горњим делом свог тела одгурнуо оштећеног ББ, који је са ивице тротоара пао на површину улице и док је лежао окривљени Никола Бојовић му пришао и шутнуо га ногом на којој је имао обувену патику у пределу леве половине главе, ...“.

По налажењу Врховног суда, а супротно тврдњама тужилаштва у изреци пресуде Апелационог суда описане радње за које је окривљени Митар Пандуревић оглашен кривим садрже сва законска обележја кривичног дела учествовање у тучи из члана 123. КЗ, о чему је у образложењу пресуде Апелациони суд у Београду у својој пресуди Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године дао јасне и довољне разлоге за свој став (на странама 11 и 12 другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата и на њих упућује.

Из наведених разлога, налазећи да нижестепеном пресудом није учињена повреда закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, Врховни суд је поднети захтев јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, оценио као неоснован.

Бранилац окривљеног Николе Бојовића - адвокат Александра Златић захтевом наводи да је опис конкретне радње насилничког понашања, а посебно безобзирно насилничко понашање окривљеног Николе Бојовића, у првостепеној и другостепеној пресуди изостао и цитирајући одредбу члана 344. КЗ наводи да се ради о кривичном делу које има алтернативно прописане радње и алтернативно прописане последице и да би се радило о квалификованом облику кривичног дела убиство (безобзирно насилничко понашање) је пре свега потребно да постоји насилничко понашање у кривичноправном смислу које мора имати све одлике насилничког понашања у смислу члана 344. КЗ, како би се радило о кривичном делу из члана 114. став 1. тачка 2) КЗ које мора бити безобзирно. Наводећи захтевом и да сви елементи предметног кривичног дела морају бити саставни део изреке осуђујуће пресуде која мора да садржи пре свега опис кривичног дела насилничко понашање, а затим разлоге због којих је исто безобзирно и на крају све те радње морају бити у вези са последицом квалификованог убиства, при чему у чињеничном опису не постоји опис последице „значајније угрожавање спокојства грађана“, ни „тежег ремећења јавног реда и мира“, нити је наведено у односу на која лица је оптужени Бојовић наводно предузимао радње „грубог вређања или злостављања другог, или вршења насиља према другом, или изазивања туче или дрског и безобзирног понашања“, те је самим тим окривљени по налажењу браниоца осуђен за кривично дело које није било предмет поступка.

По оцени Врховног суда овакви наводи из захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Николе Бојовића нису основани.

Наиме, из самог чињеничног описа нижестепених пресуда јасно произилази да је окривљени Никола Бојовић својим радњама непосредно изазвао тучу и вршио насиље према другом, а да су том приликом, поред оштећеног била присутна и друга лица, односно шири круг лица од оног према коме се врши насиље, при чему начин примене насиља, интензитет силе, време и место извршења указују на последицу у виду тежег ремећења јавног реда и мира, на који начин су остварена обележја насилничког понашања, а што је и било предмет оптужења. Надаље, када је у питању безобзирност насилничког понашања, као квалификаторна околност кривичног дела које је окривљеном Николи Бојовићу стављено на терет и за које је и оглашен кривим, и наведени елемент кривичног дела јасно произилази из чињеничног описа, о чему је другостепени суд на осмој страни другостепене пресуде дао јасне и довољне разлоге,

на које овај суд упућује, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, због чега су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног неосновани.

Бранилац окривљеног Николе Бојовића - адвокат Александра Златић наводи да из чињеничног описа не произилазе битни елементи кривичног дела за које је окривљени Бојовић оглашен кривим, те да постоји потпуно погрешна примена материјалног права, односно повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, а обзиром да су нижестепени судови окривљеног осудили за кривично дело које није описано у диспозитиву оптужног акта и чији елементи не произилазе из оптужног акта, ни из побијаних пресуда, може се рећи да је оптужба прекорачена, па стоји битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

По оцени Врховног суда оптужба у односу на окривљеног Николу Бојовића у односу на кога ништа није мењано у погледу утврђеног чињеничног стања објављеном пресудом другостепеног суда није прекорачена.

Исте наводе, садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљеног истицао је и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су такви наводи неосновани и у образложењу пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године дао јасне и довољне разлоге за овакав свој став (страна шест, седам и осам образложења другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге и упућује.

Бранилац окривљеног Николе Бојовића - адвокат Александар Златић захтевом означава битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП наводима да „компаративно вештачење“ самим тим и налаз и мишљење вештака Националног центра за криминалистичку форензику, дипломираног инжењера саобраћаја Ћирковић Дејана не представља доказ који је законито обезбеђен, па је по начину настанка и сам по себи незаконит. Образлажући захтев, бранилац окривљеног Николе Бојовића указује да је предмет вештачења био ЦД на коме су се налазили већ изузети снимци који су претходно били забележени камерама видео надзора и похрањени на видео рисиверима са објекта „Бродолом“ и „Меда мода“ који представља копију записа са видео рисивера који представља оригиналну електронску исправу. Упућујући на одредбу члана 139. став 1. ЗКП којом је пописано да исправу по службеној дужности или на предлог странака прибавља орган поступка и по правилу у оригиналу, наводи да је неспорно да је рисивер представљао уређај за аутоматску обраду података, а да је одредбом члана 152. став 3. ЗКП прописано да претресање уређаја за аутоматску обраду података и опреме на којој се чувају или се могу чувати електронски записи се предузима на основу наредбе суда, док је у конкретном случају изузимање ЦД извршено по налогу ОЈТ у Великој Плани Ктр 185/20 од 02.02.2020. године, по којој је сачињен ЦД који је касније био предмет „вештачења“, док оригинални документи (рисивери) нису претресани и исти су изузети, и у том правцу не постоји наредба суда, јер ни копију спорног документа по цитираним одредбама ЗКП није могуће користити. Надаље у захтеву бранилац окривљеног наводи да је у току главног претреса наредбом Вишег суда у Смедереву К 8/20 од 10.03.2021. године

суд одредио вештачење видео снимка са сигурносне камере који је сачињен 02.02.2020. године и то тако што ће се извршити увећавање снимка и резолуције истог, а затим компаративно вештачење лица. Бранилац окривљеног сматра да су задаци постављени вештаку сугестивни и да су протекли рокови у којима се оригинални видео запис могао чувати. Поред наведеног захтевом бранилац цитира одредбу члана 113. став 1. ЗКП којом је прописано да ће орган поступка одредити вештачење када је за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку потребно стручно знање, као и члана 114. став 1. ЗКП којом је прописано да је вештак лице које располаже потребним стручним знањем за утврђивање или оцену неке чињенице у поступку, а да се у конкретном случају компаративно вештачење свело на препричавање видео снимка од стране Националног центра за криминалистичку форензику и вештака Ћирковић Дејана који је по струци дипломирани инжењер и који је дао мишљење о антропологији, судској медицини, физичком кретању тела (кинетици) и разним другим стручним дисциплинама за које, није довољно стручан, нити је установа која је примила захтев суда да вештачи спорни ЦД кредитована за оваква вештачења, а што произилази из података Акредитационог тела Србије, наводећи у захтеву да вештачење видео снимка није законито прибављен доказ јер је супротан одредбама члана 113. став 1., 139. став 1., 152. став 3., као и одредбе члана 16. ЗКП, на које је жалбом указано, а о које се неправилности другостепени суд оглушио.

Како је бранилац окривљеног исте наводе, садржане у захтеву за заштиту законитости истицао и у жалби изјављеној против пресуде Вишег суда у Смедереву К 47/22 од 11.07.2023. године и како је другостепени суд такве наводе оценио као неосноване и у образложењу пресуде Кж1 1165/23 од 17.05.2024. године дао јасне и довољне разлоге за свој став (страна шест, став пети другостепене пресуде), које разлоге Врховни суд у свему прихвата и у смислу члана 491. став 2. ЗКП на њих упућује.

И по оцени Врховног суда, вештачење се односи на материју која је вештаку достављена ради утврђивања снимка са сигурносних камера, што не представља аутоматску претрагу, односно у конкретном случају не ради се о претрази уређаја за аутоматску обраду података већ је доказ видео снимак са сигурносних камера који је сачињен у свему према одредбама члана 152. ЗКП, а у циљу обезбеђења доказа је сачињен ЦД након чега је суд одредио вештачење у свему у складу са одредбом члана 114. ЗКП. Стога су неосновани наводи захтева да се правноснажне пресуде заснивају на доказу на коме се по одредбама овог закона не могу заснивати, односно да је учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Осталим наводима у захтеву за заштиту законитости бранилац указује да је изрека правноснажне побијане пресуде неразумљива, те оспоравајући током поступка утврђено чињенично стање даје сопствену оцену током поступка изведених доказа, чиме суштински указује на погрешно утврђено чињенично стање и оцену доказа од стране првостепеног и другостепеног суда. Међутим из наведених разлога, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, подношење захтева за заштиту законитости није дозвољено, па је Врховни суд, у овом делу, захтев браниоца оценио недозвољеним.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу одредбе члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, а у вези одредбе члана 485. став 4. ЗКП, одлучио као у првом ставу изреке пресуде.

Захтев за заштиту законитости адвоката Борка Петковића који је поднео у својству пуномоћника оштећеног АА је недозвољен.

Одредбом члана 482. став 1. ЗКП, прописано је да против правноснажне одлуке јавног тужиоца или суда или због повреде одредаба поступка који је претходио њеном доношењу, овлашћено лице може поднети захтев за заштиту законитости под условима прописаним у том закону.

Одредбом члана 483. став 1. ЗКП прописано је да захтев за заштиту законитости могу поднети Републички јавни тужилац, окривљени и његов бранилац, а ставом 3. истог члана прописано је да захтев за заштиту законитости окривљени може поднети искључиво преко браниоца.

Имајући у виду чињеницу да су, сходно цитираним законским одредбама, овлашћена лица за подношење захтева за заштиту законитости само Републички јавни тужилац, бранилац и окривљени и то окривљени искључиво преко браниоца, те да ово овлашћење није дато другим процесним субјектима ни једном законском одредбом, то из наведеног јасно произилази да оштећени ни лично, а ни преко свог законског заступника нити пуномоћника, није овлашћен да поднесе овај ванредни правни лек, већ ова лица могу поднети само иницијативу Републичком јавном тужиоцу за подношење захтева за заштиту законитости у складу са уставним правом подношења предлога државним органима (члан 56. Устава Републике Србије).

Из наведених разлога Врховни суд је захтев за заштиту законитости адвоката Борка Петковића одбацио као недозвољен, обзиром да је поднет од стране неовлашћеног лица и на основу одредбе члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, у вези члана 483 ЗКП одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

Записничар-саветник
Јелена Паравиња, с.р.

Председник већа-судија
Мирољуб Томић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић